

Franciszek Kortleitner, O. Praem., autor własnej kolekcji „*Commentationes Biblicae*”, których ukazało się 14 tomów, konsultor Komisji Bibl.

Primo Vanutelli, gorliwy badacz kwestii synoptycznej, egzegeta **Kalt** znany wydawca *Biblisches Reallexikon*. — **O. Rösch** O. M. Cap., tłumacz i wydawca katolickiego przekładu Pisma św., znani egzegeci: **Fischer**, **Pere-lla**, **Sickenberger**. — Z prot. wymienimy: **Dalmana**, **Clemena**, **Sellina**; z Anglików archeologa **Weilla**, **Thomson'a**, egiptologa i archeologa **W. Flinders Petrie'ego**.

O. Efrem Gliński, O. P.

MSZA WOTYWNA DO PANA JEZUSA NAJWYŻSZEGO I ODWIECZNEGO KAPŁANA

Pius XI w encyklice o kapłaństwie „*Ad catholici sacerdotii*” z dnia 20 grudnia 1955 r. zapowiedział, a dekretem Św. Kongregacji Obrzędów z dnia 24. XII. tegoż roku wprowadził do Mszału Rzymskiego wotywę Pana Jezusa, Najwyższego i Odwiecznego Kapłana.

Wolno ją odprawiać w te dni, w które dozwolone są wotywy ciche, względnie śpiewane. W czwartki, jeśli jest officium de feria, można ją odprawiać jako Mszę konwentualną (Barwa biała, prefacja o Krzyżu Św.).

Nadto, na podstawie dekretu Św. Kongregacji Obrzędów z dnia 11. III. 1956 r., w kościołach i kaplicach, w których za zgodą Ordynariusza odprawia się rano w pierwszy czwartek miesiąca jakiegokolwiek pobożne ćwiczenia w intencji uświęcenia kleru, można celebrować jedną Mszę św. o Panu Jezusie Najwyższym Kapłanie. W tym wypadku ta Msza św. może być cicha lub śpiewana, ma jednak zawsze przywileje wotywy uroczystej. Odmawia się Gloria i Credo i *Ite missa est* na końcu; bierze się komemorację *feriae maioris* (chyba, że będzie śpiewana inna Msza św. de die, lub też będzie odprawiana Msza św. konwentualna) i *imperatry pro re gravi*.

Nie można jednak odprawiać tej Mszy św. w pierwszy czwartek w następujących wypadkach:

1. W dni, w które jest całe officjum lub choćby tylko komemoracja jakiegokolwiek święta Pana Jezusa; w wigilię Trzech Króli; w dniach wśród oktawy jakiegokolwiek święta Pana Jezusa, choćby to była *octava simplex*; w dzień Oczyszczenia NMP., który to dzień w liturgii utożsamia się ze świętem P. Jezusa. — W te dni, zamiast Mszy św. o Panu Jezusie, N. Kapłanie, odprawia się Mszę św. de die, ale *more votivo solemni* (n. p. w wigilię Trzech Króli opuszcza się modlitwy o św. Telesforze i o N. M. P.).

2. W dniach 2, 3 i 4 stycznia. Bierze się wtedy *more votivo solemni* formularz „*Puer natus est nobis*” z dnia 30 grudnia.

3. W Dzień Zaduszny.

4. W święta, mające ryt duplex 1 et 2 classis i w czasie oktawy Zielonych Świąt. Bierze się wtedy *more votivo solemni* Mszę św. z dnia, dodając komemorację o P. Jezusie Kapłanie *sub una conclusione*. Odmawia się Credo, Prefację o Krzyżu Św. (chyba, że Msza św. z dnia ma własną prefację) i ostatnią Ewangelię ze Mszy św. o P. Jezusie Kapłanie (chyba, że jako ostatnią Ewangelię trzeba wziąć Ewangelię de feria).

5. W kościołach, w których odprawia się Mszę św. konwentualną i w kościołach parafialnych, jeśli jest — w obydwóch tych wypadkach — tylko jedna Msza św. — Wtedy także bierze się Mszę św. z dnia *more votivo* solemni z dodaniem modlitwy o P. Jezusie Kapłanie *sub una conclusione*. Odmawia się Gloria (chyba, że jest barwa fioletowa), Credo (chyba, że jest ryt *simplex*), prefację o Krzyżu św. (chyba że Msza z dnia ma własną prefację) i ostatnią Ewangelię o P. Jezusie Kapłanie (chyba, że jako ostatnią Ewangelię należy wziąć Ewangelię *de feria*).

Na podstawie nowego dekretu z dnia 11 marca 1956 r. Ordynariusz może pozwolić na odbywanie ćwiczeń pobożnych w intencji uświęcenia kleru i na Mszę św. o P. Jezusie Kapłanie w pierwszą sobotę miesiąca („Sobotta (Kapłańska”), zamiast pierwszego czwartku. W tym wypadku nie wolno będzie odprawić tej wotywy również w wigilię Zielonych Świąt. Wtedy bierze się *more votivo* solemni Mszę wigilijną z modlitwą o P. Jezusie Kapłanie *sub una conclusione*, oraz mówi się Credo i ostatnią Ewangelię o P. Jezusie Kapłanie.

Ks. Kazimierz Figlewicz.

NASZ ZNAK.

Znak na okładce to symbol katakumbowy składający się z krzyża i liter greckich *alpha* i *omega*. Krzyż ma formę bardzo dawną przypominającą grecką literę *tau*; jest to tzw. *crux commissa*, wspomniana już w liście Barnaby z II wieku (rozdz. 9, 8), zwano ją także krzyżem św. Antoniego (Pustelnika), bo szczególnie używano jej w Egipcie. Krzyż to symbol ofiary liturgicznej.

Litery *alpha* i *omega* wzięte są z Objawienia św. Jana, gdzie i Bóg Ojciec (1, 8; 21, 6) i Chrystus (22, 13) tak jest nazwany. Jan zaś polegał na proroku Izajaszu, u którego Jahwe jest 3 razy nazwany „pierwszym i ostatnim“ (41, 4). Już w II w. *alpha* i *omega* staje się szczególnym symbolem Chrystusa jako Boga wiecznego, równego Ojcu, nie mającego początku ani końca, a dalej symbolem prawd wiecznych, zawartych w Piśmie św. Stąd często w sztuce widzimy Chrystusa, trzymającego książkę, na której kartach widnieją te litery.

WYDAWNICTWO „KOŁA BIBLISTÓW STUDENTÓW UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO“ poleca następujące książki:

1. „Polska Bibliografia Biblijna od 1900—1950 r.“, Kraków 1952, str. 74. — cena zł 54.

2. Encyklika papieża Leona XIII „*Providentissimus Deus*“ o studiach biblijnych. Kraków 1954, str. 55, — cena zł 60.

3. Ks. Józef ARCHUTOWSKI, prof. Uniw. Jag. „Kosmologia Biblijna“, Kraków 1954, str. 128 — cena zł 216.

„Niewola Babilońska“, Kraków 1955, str. 129, — cena zł 192.

„Prorok Amos“, Kraków 1959, str. 55 — cena zł 108.

4. Ks. Dr Edmund KALT, prof. Sem. Duch. w Moguncji „Archeologia Biblijna“, Kraków 1957, str. 150 — cena zł 240.

5. O. A. ZACCHI O. P.: „Droga Pokoju. Rozmowy Biblijne“, Kraków, 1958, — stron 166 — cena zł 60.

Dzieła te zamawiać można w Redakcji „Ruchu biblijnego i liturgicznego“